

СТАНОВИЩЕ

по процедура за защита на дисертационен труд на тема:

„Концептуална рамка и моделна документация на Web3 концепции и технологии и връзка с дигиталната криминалистика“

за придобиване на

образователна и научна степен „доктор“

от

кандидат: **Блерим Краснич**,

Област на висше образование: **4. Природни науки, математика и информатика**

Професионално направление: **4.6. Информатика и компютърни науки**

Докторска програма: **„Информационни технологии“**,

катедра: **„Информационни технологии“**,

Факултет по математика и информатика (ФМИ),

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (СУ),

Становището е изготвено от: **доц. д-р Десислава Стоянова Атанасова – Русенски университет «Ангел Кънчев»**,

в качеството ми на член на научното жури, съгласно Заповед № РД 38-724/01.12.2025 г. на Ректора на Софийския университет.

1. Обща характеристика на дисертационния труд и представените материали

Дисертационният труд се състои от увод, пет глави (като последната включва основни приноси и планове за бъдещо развитие), изводи, публикации, свързани с дисертацията, библиография, и е в обем от 181 страници. Към работата е добавена и декларация за оригиналност. Списъкът на използваната литература се състои от 171 цитирани източника. Дисертацията съдържа 9 фигури и 13 таблици.

Изследването разглежда пресечната точка на Web3 технологиите и дигиталната криминалистика, като се фокусира върху това как децентрализацията, блокчейн технологиите и криптографията трансформират практиките в процеса на разследване.

Дисертацията представя Web3 като децентрализирана сигурна интернет архитектура, предназначена да подобри поверителността на данните, сигурността и

потребителския контрол в сравнение с централизираните Web2 системи. Въпреки че тези характеристики предлагат значителни предимства, те също така добавят и значителни предизвикателства за дигиталната криминалистика, като например неизменимостта на блокчейн технологията, анонимността и псевдонимност на потребителите, децентрализирано съхранение на данни и сложни въпроси при различната юрисдикция.

Ключовите цели на изследването включват анализ на това как Web3 влияе върху криминалистичните методологии, идентифициране на разследващи предизвикателства и проучване на възможностите за ефективно събиране на доказателства в децентрализирани среди. Изследването подчертава основни проблеми като уязвимости в интелигентните договори, кибератаки, правни и регулаторни пропуски и трудности при приписването на действия на отделни лица. Използвайки изследователски подход със смесени методи, дисертацията предлага нови криминалистични рамки, адаптирани към Web3 системите. Основните приноси включват многопластова методология за атрибуция, комбинираща анализ във веригата и извън нея, трансгранично сътрудничество и матрица за правно-техническа хармонизация, за да се съгласуват криминалистичните практики с регулаторните нужди.

Изследването води до изводи, че независимо от това, че Web3 усложнява традиционните разследвания, в същото време позволява защита на доказателствата от неправомерно използване, прозрачност и одитируемост. Постигането на криминалистична готовност в Web3 изисква вграждане на криминалистични съображения в системния дизайн, усъвършенстване на криптографските и базираните на изкуствен интелект инструменти и подобряване на управлението и регулаторното съответствие.

Представеният дисертационен труд е в актуална и бързо развиваща се област, свързана с приложимостта на новите технологии, в частност Web3 в дигиталната криминалистика.

2. Данни и лични впечатления за кандидата

Блерим Красничи работи в Косовската агенция по криминалистика (Kosovo Forensics Agency) и е задочен докторант в СУ „Св. Климент Охридски“ от 2023 г. и е изпълнил всички свои задължения по индивидуалния си план.

Не познавам Блерим Красничи лично, но от показаното от него в документите му за защита на ОНС „доктор“, оставам с впечатление, че е много добър професионалист и познава добре областта на приложение на резултатите от дисертационния му труд.

3. Съдържателен анализ на научните и приложните постижения на кандидата, съдържащи се в представения дисертационен труд и публикациите към него, включени по процедурата

Представените от Блерим Красничи публикации, включени в процедурата, както и изложението и направените изводи в дисертационния труд ми дават основание да приема формулираните в дисертационния труд научни и приложни приноси.

4. Аprobация на резултатите

Блерим Красничи е представил 4 публикации, свързани с дисертацията. Две от публикациите са представени на Международна научна конференция „Автоматика и информатика (International Conference Automatics and Informatics) и са реферирани в SCOPUS, останалите две публикации са представени на Пролетната научна сесия на ФМИ. Всички публикации са съвместно с научния му ръководител. *Представените от Блерим Красничи публикации покриват минималните национални изисквания за придобиване на образователна и научна степен "Доктор" в ПН 4.6 Информатика и компютърни науки.*

5. Качества на автореферата

Авторефератът отговаря на изискванията, съдържа основната необходима информация и отразява точно и ясно приносите в дисертационния труд.

6. Критични бележки и препоръки

Считам, че дисертационния труд представя оригинално и обстойно научно изследване със значим принос към дигиталната криминалистика.

7. Заключение

След като се запознах с представените в процедурата дисертационен труд и придружаващите го научни трудове и въз основа на направения анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и приложни приноси, **потвърждавам**, че

представеният дисертационен труд и научните публикации към него, както и качеството и оригиналността на представените в тях резултати и постижения, отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и съответния Правилник на СУ „Св. Климент Охридски“ за придобиване от кандидата на образователната и научна степен „доктор“ в научната област *4. Природни науки, математика и информатика* и професионално направление *4.6. Информатика и компютърни науки*. В частност кандидатът удовлетворява минималните национални изисквания в професионалното направление и не е установено плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

Въз основа на гореизложеното, **препоръчвам** на научното жури да присъди на **Блерим Красничи** образователна и научна степен „доктор“ в научна област *Природни науки, математика и информатика*, професионално направление *Информатика и компютърни науки*.

29.01.2026 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Десислава Стоянова Атанасова)